

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
MUNICIPIUL TIMIȘOARA
DIRECTIA URBANISM

Str. Ștefan cel Mare, nr. 2, tel/fax +40 256 435436
e-mail: brcci@primariatm.ro, internet: www.primariatm.ro

REGULAMENT PRIVIND IDENTITATEA CROMATICĂ A CLĂDIRILOR DIN MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Preambul

Dacă în majoritatea țărilor europene, cromatica este reglementată atât pentru zonele istorice protejate, cât și pentru zonele de construcții noi, în legislația românească nu există precizări concrete referitoare la game de culori permise și, mai ales, interzise.

În ultimii ani, orașele românești au experimentat diverse scheme de colorare, alese în general de proprietari sau de arhitecți, fără a exista o abordare unitară, fie că vorbim de cazul reabilitărilor termice ale blocurilor sau de intervențiile incorecte asupra clădirilor istorice.

Pentru a putea elimina neconcordanțele cromatice rezultate în urma acestei abordări și chiar în unele cazuri a disconfortului vizual, este necesară elaborarea unui regulament cromatic.

Culoarea este un element esențial în percepția vizuală, ea nu poate fi detașată de material, lumină sau condiții de mediu. Este, împreună cu volumetria, un factor generator al imaginii urbane. Culoarea este un concept cuprinzător, care joacă un rol important la toate nivelurile de proiectare spațială, de la arhitectură la planificare urbană.

Culoarea este cel mai vizibil element component al fațadei, fiind primul element remarcat. Tocmai de aceea, gustul și culoarea preferată a proprietarului nu ar trebui să fie elementul predominant în alegerea culorii, ci armonia dintre culorile fațadei și cele ale clădirilor învecinate trebuie să fie elementul hotărâtor.

Primii pași au fost făcuți la Timișoara cu sprijinul experților germani din cadrul programul GTZ, când a fost elaborat *Îndrumarul pentru intervențiile asupra clădirilor din Cartierul Cetate și din zonele istorice protejate din Timișoara*, care cuprinde recomandări pentru clădirile aflate în zonele istorice. Materialul de față, pentru componenta de zone istorice, folosește experiența programului GTZ de la Timișoara și de la Sibiu.

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1 Prezentul Regulament se aplică tuturor clădirilor de pe raza municipiului Timișoara.

Art. 2 Documentația tehnică depusă spre autorizare la Primăria Municipiului Timișoara va respecta prevederile prezentului Regulament;

Art. 3 În mod excepțional, se pot aproba propuneri de fațade care nu se încadrează în normele de culoare stabilite de prezentul Regulament. Acestea vor putea fi autorizate doar în baza avizului Comisiei de Estetică Urbană. Comisia de Estetică Urbană se va înființa prin Dispoziție a Primarului Municipiului Timișoara, fiind o comisie tehnică;

Art. 4 Fațada va fi tratată ca un tot unitar. Este strict interzisă zugrăvirea parțială a fațadei, indiferent de zona în care e amplasată clădirea. Proprietarii clădirilor au obligația să uniformizeze aspectul cromatic al clădirilor, respectând prevederile prezentului Regulament, în decurs de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentului Regulament.

Art. 4.1 Excepție de la prevederile art. 4 fac proprietarii de clădiri care au executat lucrările pe bază de autorizație de construire și în condițiile în care au respectat această autorizație.

Capitolul II. Norme

- ✓ HCL nr. 428 din 30.07.2013 privind aprobarea "ETAPEI a 3-a elaborare PUG - Propuneri preliminare ce vor fi supuse spre avizare";
- ✓ HCL nr. 224/2008 – privind aprobarea Îndrumarului pentru Regulamentul de Urbanism al Cartierului Cetate și al altor zone istorice protejate din Timișoara;
- ✓ Planul Urbanistic General – Regulamente locale de urbanism;

Capitolul III. Principii generale

Art. 5 Prezentul Regulament urmărește respectarea următoarele principii generale:

- a. Prin elaborarea unui concept cromatic clar, care poate fi îmbunătățit prin varietate individuală se poate da străzilor sau cartierelor propriul lor caracter.
- b. Culoarea folosită la scară mare, de exemplu, cea a unui cartier, poate fi un element de legătură, care conferă coerență planificării urbane.
- c. Spațiul public trebuie considerat o entitate spațială unitară, în care lumina, forma și culoarea se pot sprijini una pe alta.
- d. Lumina este o parte integrantă a procesului de proiectare în planificarea urbană. De aceea, se va acorda atenție la orientarea solară, dar și la orientarea surselor de lumină artificială.
- e. Într-un proiect, forma și culoarea trebuie să se susțină reciproc.
- f. Folosirea culorii, atunci când se construiesc clădiri noi sau se reabilitează clădiri trebuie să țină seama de **tendința dorită de autoritatea publică locală conform prezentului regulament.**

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
MUNICIPIUL TIMIȘOARA
DIRECTIA URBANISM

Str. Ștefan cel Mare, nr. 2, tel/fax +40 256 435436
e-mail: brcci@primariatm.ro, internet: www.primariatm.ro

- g. Având în vedere schimbările continue care au loc în zonele urbane, se vor analiza relațiile dintre culori și variabilele de mediu.

Art. 6 La zugrăvirea fațadei se vor lua în considerare următoarele criterii în alegerea culorii:

6.1. Dimensiunea fațadei: în cazul suprafețelor mari se vor alege culori în tonuri cât mai deschise.

6.2. Vecinătățile: alegerea culorii se va face în armonie cu clădirile învecinate.

6.3. Lumina naturală: pentru fațadele clădirilor expuse luminii naturale intense se pot folosi culori saturate.

6.4. Mediu natural: spațiile verzi sunt considerate elemente cromatice și se va ține cont de acestea în alegerea culorilor.

6.5. Conținut: propunerea de zugravire a fațadei trebuie să fie corelată cu geometria și elementele fațadei.

6.6. Orice tip de înscris publicitar aplicat cu vopsea direct pe fațadă este interzis.

Capitolul IV. Clădirile din zonele istorice

Art. 7. Zonele istorice și clădirile istorice așa cum apar ele în prezentul Regulament sunt cele evidențiate în **Anexa 1, zone construite protejate.**

7.1. În cazul clădirilor istorice, este obligatorie cercetarea minuțioasă din punct de vedere tehnic a substanței construite originale și analizarea elementelor stilistice și de plastică arhitecturală. Reconstituirea aspectului istoric al fațadei, se va realiza pe bază de material iconografic de epocă, în sensul reintregirii ei cu detaliile de arhitectură și de decorație dispărute odată cu lucrările anterioare de refacere.

Art. 8 Atunci când reconstituirea aspectului inițial al fațadei nu este posibil se vor respecta următoarele reguli:

- (1) Culorile se aleg în funcție de configurația fațadei, respectând elementele decorative specifice. Gama de culori permisă este cea din **ANEXA 2**, respectând culorile în care, inițial, clădirile din Timișoara aveau tratate fațadele: ocră, crem, verde deschis, nuanțe de gri;

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
MUNICIPIUL TIMIȘOARA
DIRECTIA URBANISM

Str. Ștefan cel Mare, nr. 2, tel/fax +40 256 435436
e-mail: brcci@primariatm.ro, internet: www.primariatm.ro

- (2) Evidențierea prin culori diferite a unor porțiuni ale fațadei se va face cu respectarea principiilor generale din Capitolul III;
- (3) Înainte de zugrăvirea fațadei, constructorul are obligația realizării probei de culoare, care va fi confirmată de proiectant și beneficiar;

Art. 9 Clădirile care conform Legii 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, sunt clasate ca monumente, ansamblu sau sit vor fi analizate individual de Comisia de Estetică Urbană.

Art. 10 Clădirile nou construite sau care urmează să se construiască și care sunt amplasate în zonele istorice vor respecta cromatica zonei și reglementările prezentului Regulament referitoare la clădirile istorice.

Capitolul V. Clădirile situate în cartierele Timișoarei, altele decât cele istorice

Art. 11 Pentru clădirile situate în cartierele Timișoarei, altele decât cele istorice, se acceptă la zugrăvirea fațadelor doar culorile prevăzute în **Anexa 3**.

11.1 În cazul clădirilor cu mai mult de patru niveluri se acceptă la zugrăvirea fațadelor doar culorile deschise, pastelate, apropiate de cele naturale.

Art. 12 Se interzice la zugrăvirea fațadelor folosirea culorilor saturate, stridente, închise.

Art. 13 Este interzisă folosirea a mai mult de două culori ca bază/fundal la zugrăvirea fațadelor, conform Anexei 3.

13.1 Adițional, este permisă utilizarea și a altor culori, conform Anexei 3, însă doar pentru marcarea diverselor elemente constructive sau pentru elemente de contrast/armonie cromatică (accente). Aceste culori, cumulate, nu vor depăși 20% din suprafața fațadei.

Art. 14 Nuanțele de culori necontrastante se pot folosi pe clădirile aflate pe străzi înguste, iar accentele cromatice mai intense se pot folosi pe clădirile din spații mai largi.

Capitolul VI. Relația cu celelalte elemente constructive

Art. 15 În cazul celorlalte elemente constructive, indiferent de zona în care se află situat imobilul, se aplică următoarele reguli:

15.1. Pentru elementele de finisaj, (cum ar fi cărămida aparentă, piatra și alte asemenea), amplasate pe fațada clădirii, culoarea acestora se limitează la culoarea

naturală, nevopsită. Ca element de finisaj, lemnul se poate folosi fie în culoarea naturală protejată cu baițuri sau lacuri, fie se limitează la culorile expuse în paleta de culori, la culorile pentru accente/detalii.

15.2. Culoarea elementelor de tâmplărie, a gardurilor și al zidurilor împrejmuitoare va fi în armonie cu paleta de culori aleasă pentru clădire.

15.3 Culoarea acoperișului va fi în armonie cu culorile alese pentru clădire și cu caracterul arhitectural al zonei și va respecta Capitolul III – Principii generale, al prezentului Regulament.

Art. 16 Se interzice folosirea ca elemente de finisaj pe fațadă, placările cu gresie, faianță, PVC.

Art. 17 Pentru acoperișurile clădirilor din zonele istorice sunt permise doar învelitori având aceeași formă, culoare și material ca modelul original: în cazul celor din țiglă se va folosi țiglă ceramică cărămizie, iar în cazul celor metalice se va respecta tipul de material și detaliile tradiționale.

17.1 Este interzisă înlăturarea ornamentelor de pe fațadele și acoperișurile clădirilor istorice.

Art. 18 Este interzisă îndepărtarea de pe fațadele clădirilor, a elementelor de artă murală. Proprietarii clădirilor care doresc să intervină pe fațade cu decorațiuni de artă murală sau street art vor avea nevoie de Avizul Comisiei de Estetică Urbană.

18.1. În accepțiunea prezentului Regulament:

- ✓ **Artă murală** – Lucrare de tehnică decorativă, care constă în asamblarea artistică a unor bucăți mici de marmură, de ceramică, de sticlă, de smalt etc. de diferite culori, lipite între ele cu mortar sau cu mastic. (de ex. mozaic - arta de a crea imagini cu un ansamblu de părți mai mici sau piese, să semene cu o singură piesă gigant de artă);
- ✓ **Street art** – intervenții pe fațadă cu diferite tehnici expresive: spray (pe suport cu vopsea lavabilă), vopsea lavabilă, autocolante, hârtii, pixuri permanente, colaj, aerografie, alte efecte speciale (de picurare, de creditare, de trasare etc.).

Capitolul VII. Autorizare și avizare

Art. 19 Pentru emiterea certificatului de urbanism (CU) de către Primăria Municipiului Timișoara, dosarul va conține în mod obligatoriu, în plus față de actele solicitate pentru eliberarea CU:

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
MUNICIPIUL TIMIȘOARA
DIRECTIA URBANISM

Str. Ștefan cel Mare, nr. 2, tel/fax +40 256 435436
e-mail:brcci@primariatm.ro, internet:www.primariatm.ro

- ✓ fotografii cu situația existentă;
- ✓ simulare foto cu vecinătățile;

Art. 20 Pentru emiterea autorizației de construire de către Primăria Municipiului Timișoara, documentația tehnică va conține în mod obligatoriu:

- ✓ fotografii cu situația existentă;
- ✓ planșe color cu propunerile de fațadă cu prezentarea cromaticii propuse și a tuturor elementelor constructive, cu precizarea codului de culoare NCS, în conformitate cu prezentul Regulament;
- ✓ desfășurare stradală (simulare foto) cu vecinătățile, în armonie cu clădirile învecinate;

Art. 21 În cazul clădirilor la care se fac lucrări de zugrăvire sau de reabilitare termică și pentru care nu este obligatorie obținerea autorizație de construire, conform Legii 50/1991, art.11, se va obține Avizul Direcției Urbanism, în conformitate cu prezentul Regulament. Aceste cazuri sunt precizate în **Anexa 4**;

21.1. Actele necesare pentru obținerea **Avizului Direcției Urbanism** sunt:

- ✓ cerere tip, conform Anexei 4;
- ✓ copie extras CF;
- ✓ fotografii cu situația existentă;
- ✓ planșe color cu propunerile de fațadă cu prezentarea cromaticii propuse și a tuturor elementelor constructive, cu precizarea codului de culoare NCS, în conformitate cu prezentul Regulament;
- ✓ desfășurare stradală (simulare foto) cu vecinătățile, în armonie cu clădirile învecinate;

Art.22 Pentru clădirile pentru care este necesar obținerea **Avizului Comisiei de Estetică Urbană**, proprietarul va prezenta:

- ✓ fotografii cu situația existentă (dacă e cazul);
- ✓ planșe color cu propunerile de fațadă cu prezentarea cromaticii propuse și a tuturor elementelor constructive, cu precizarea codului de culoare NCS, în conformitate cu prezentul Regulament;
- ✓ studiu cromatic pentru întreg ansamblul/front stradal/front de piață, în funcție de amplasarea clădirii;

Capitolul VIII. Sancțiuni

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
MUNICIPIUL TIMIȘOARA
DIRECTIA URBANISM

Str. Ștefan cel Mare, nr. 2, tel/fax +40 256 435436
e-mail:brcci@primariatm.ro, internet:www.primariatm.ro

Art. 23. În cazul nerespectării prezentului Regulament, sancțiunile care se vor aplica proprietarilor de clădiri sunt cele prevăzute de Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții;

23.1. În cazurile în care, conform prezentului Regulament este nevoie doar de Avizul Direcției Urbanism, sancțiunile vor fi după cum urmează:

- ✓ **2.000 lei pentru** realizarea lucrărilor de zugrăvire a fațadei fără a deține Avizul Direcției Urbanism sau fără a respecta cele aprobate prin Avizul Direcției Urbanism;

Art. 24 În cazurile prevăzute la art. 23, proprietarii vor fi obligați să refacă fațada cu respectarea prezentului Regulament;

Art. 25 Sancțiunile precizate nu sunt limitative urmând a se actualiza/completa conform prevederilor legale și locale în vigoare la data aplicării acestora.

Capitolul IX. Dispoziții finale

Art. 26 Proprietarii de clădiri trebuie să consulte profesioniști în domeniu atunci când inițiază proiecte de construcții noi, întreținere și renovare.

Art.27 Prezentul Regulament intră în vigoare de la 1 ianuarie 2015.

**Primar,
Nicolae ROBU**

**Arhitect Șef,
Ciprian Silviu CĂDARIU**

ANEXE

ANEXA 1 – Zone construite protejate

ANEXA 2 / PALETA DE CULORI PENTRU CLĂDIRILE DIN ZONA ISTORICĂ

CULOARE DE BAZĂ:

NCS: S 0500-N	NCS: S 2030-Y60R	NCS: 0809-Y32R
NCS: S 0507-Y	NCS: S 3020-R90B	NCS: 2112-Y27R
NCS: S 0510-Y10R	NCS: S 3020-G30-Y	NCS: 1212-Y31R
NCS: S 1000-N	NCS: S 2050-Y10R	NCS: 2203-Y41R
NCS: S 1515-Y10R	NCS: S 3040-Y10R	NCS: S 0520-Y
NCS: S 1010-Y	NCS: S 2070-Y80R	NCS: 1216-Y17R
NCS: S 1500-N	NCS: 3922-Y26R	NCS: S 1040-Y
NCS: S 1015-G60Y	NCS: S1510-G60Y	NCS: 1811-Y01R
NCS: S 2020-Y	NCS: 0606-Y41R	NCS: S 0507-G40Y
NCS: S 1515-G40Y	NCS: 2422-Y06R	NCS: S 2502-G

CULORI PENTRU ACCENTE

NCS: S 8000-N	NCS: S 1060-Y	NCS: S 1020-B10G
NCS: S 5040-G10Y	NCS: S 6030-G90Y	NCS: S 1050-G50Y
NCS: S 3050-Y50R	NCS: S 3060-R	NCS: S 7010-Y50R
NCS: S 4050-G30Y	NCS: S 5020-R50B	NCS: 2903-Y49R
NCS: S 6005-Y20R	NCS: S 1005-Y10R	NCS: S 1030-Y70R
NCS: S 1050-Y30R	NCS: 1607-Y41R	NCS: 3628-Y50R
NCS: S 5000-N	NCS: 3334-Y71R	NCS: 0504-Y21R
NCS: S 5040-G50Y	NCS: S 4030-B10G	NCS: 2435-Y35R
		NCS: 3234-Y17R

NOTĂ:

1. Culorile de bază pot fi folosite și pentru culori pentru accente;
2. Paleta de culoare indică codurile de culoare NCS (Natural Colour System), care este standardul internațional de culoare folosit în producerea vopselurilor;

ANEXA 3 / PALETA DE CULORI PENTRU CLĂDIRILE DIN CARTIERELE TIMIȘOAREI, ALTELE DECÂT CELE ISTORICE

CULOARE DE BAZĂ:

NCS: S 2002-B50G	NCS: S 1510-R90B	NCS: S 6005-G80Y
NCS: S 1005-Y20R	NCS: S 1015-G20Y	NCS: S 2020-Y
NCS: S 0507-Y	NCS: S 1020-Y10R	NCS: S 2002-R50B
NCS: S 0500-N	NCS: S 1002-G	NCS: S 2030-Y60R
NCS: S 1010-Y50R	NCS: S 2020-Y20R	NCS: S 1020-R80B
NCS: S 2010-R90B	NCS: S 3020-R90B	NCS: S 3005-G80Y
NCS: S 1015-G60Y	NCS: S 3020-G30Y	NCS: S 0530-Y
NCS: S 1015-G90Y	NCS: S 1515-Y10R	NCS: S 1500-N
NCS: S 0507-G40Y	NCS: S 2002-Y	NCS: S 1010-R
NCS: S 1015-Y30R	NCS: S 1510-R40B	NCS: S 3030-B

CULORI PENTRU ACCENTE

NCS: S 7502-B	NCS: S 7010-R10B	NCS: S 2040-G50Y
NCS: S 7020-G50Y	NCS: S 2070-Y80R	NCS: S 3020-Y30R
NCS: S 6020-Y50R	NCS: S 4040-B10G	NCS: S 3020-R90B
NCS: S 7020-R10B	NCS: S 4050-B90G	NCS: S 2060-Y50R
NCS: S 3060-R	NCS: S 3050-Y50R	NCS: S 1502-G
NCS: S 6030-R90B	NCS: S 3020-R30B	NCS: S 1515-G40Y
NCS: S 5020-G50Y	NCS: S 1070-Y70R	NCS: S 1060-Y
NCS: S 5010-G90Y	NCS: S 5005-B20G	NCS: S 1005-Y40R
		NCS: S 1050-Y30R

NOTĂ:

- 1. Culorile de bază pot fi folosite și pentru culori pentru accente;**
- 2. Paleta de culoare indică codurile de culoare NCS (Natural Colour System), care este standardul internațional de culoare folosit în producerea vopselurilor;**

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
MUNICIPIUL TIMIȘOARA
DIRECTIA URBANISM

Str. Ștefan cel Mare, nr. 2, tel/fax +40 256 435436
e-mail: brcci@primariatm.ro, internet: www.primariatm.ro

ANEXA 4

Această cerere se folosește doar în cazurile clădirilor la care se fac lucrări de zugrăvire sau de reabilitare termică și pentru care nu este obligatorie obținerea autorizație de construire, conform Legii 50/1991, art.11

CERERE

ÎN VEDEREA OBTINERII AVIZULUI DIRECȚIEI DE URBANISM PENTRU ZUGRĂVIREA IMOBILULUI SITUAT PE STR./BDUL

Persoană fizică /Asociație de proprietari reprezentată prin:

Numele și prenumele

CNP

Persoană juridică:

Denumire

Sediu

C.I.F.

Email:

Telefon:

Nivelul de înălțime al clădirii:

Culorile alese pentru zugrăvire

Culori de bază:

1. (se va menționa codul NCS)

2. (se va menționa codul NCS)

Culori pentru detalii/accente (împreună nu vor depăși 20% din suprafața zugrăvită)

3. (se va menționa codul NCS)

4. (se va menționa codul NCS)

5. (se va menționa codul NCS)

6. (se va menționa codul NCS)

Alte elemente constructive

Există elemente de finisaj pe fațadă?

Cărămidă aparentă

Piatră

Lemn

10

Altele (menționați care)

Vor fi vopsite/zugrăvite și alte elemente constructive?

Elemente de tâmplărie (ferestre, uși, porți)

Gard sau zid împrejmuitoare

Altele (menționați care)

Subsemnatul declar pe proprie răspundere că am înțeles că nerespectarea Regulamentului privind identitatea cromatică a clădirilor din Municipiul Timișoara, aprobat prin HCL nr..... atrage următoarele sancțiuni:

- Între 1.000 - 2.000 lei pentru realizarea lucrărilor de zugrăvire a fațadei fără a deține Avizul Direcției Urbanism sau fără a respecta cele aprobate prin Avizul Direcției Urbanism;
- Sancțiunile precizate nu sunt limitative urmând a se actualiza/completa conform prevederilor legale și locale în vigoare la data aplicării acestora.
- Refacerea fațadei în conformitate cu Avizul Direcției Urbanism

Prezenta declarație constituie act public și răspund, potrivit legii penale, pentru inexactitatea sau caracterul incomplet al datelor menționate.

SEMNĂTURA ȘI ȘTAMPILA

ANEXEZ URMĂTOARELE:

- Copie extras CF
- fotografii cu situația existentă;
- planșe color cu propunerile de fațadă cu prezentarea cromaticii propuse și a tuturor elementelor constructive, cu precizarea codului de culoare NCS, în conformitate cu Regulamentul;
- desfășurare stradală (simulare foto) cu vecinătățile, în armonie cu clădirile învecinate;
- Altele (menționați).....

LEGEA nr. 50 din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

ART. 11 (1) Se pot executa fără autorizație de construire următoarele lucrări care nu modifică structura de rezistență și/sau aspectul arhitectural al construcțiilor:

- e) zugrăveli și vopsitorii exterioare, dacă nu se modifică elementele de fațadă și culorile clădirilor;
- h) lucrări de reparații, înlocuiri ori reabilitări fără modificarea calității și formei arhitecturale a elementelor de fațadă, dacă aceste lucrări nu se execută la construcțiile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b), astfel:
 1. finisaje interioare și exterioare - tencuieli, placaje, altele asemenea;
 3. lucrări de reabilitare energetică a anvelopei și/sau a acoperișului - dacă nu se schimbă sistemul constructiv al acestuia, respectiv terasă/șarpantă - la clădiri de locuit individuale cu cel mult 3 niveluri, care nu sunt monumente istorice clasate sau în curs de clasare, respectiv situate în afara zonelor de protecție a monumentelor și/sau a zonelor construite protejate stabilite potrivit legii;